

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oglasila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oglasilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutrišnjega praznika izide prihodnji list v petek, 4. maja 1894.

Slovensko šolstvo v letošnji proračunski debati.

II.

Poslanec gospod Vekoslav Spinčič je v poslanski zbornici dne 26. aprila t. l. govoril:

Visoka zbornica! Kot glavni govornik proti, na kar pač nisem bil pripravljen, izjaviti hočem le nekoliko splošnih opazk. Sosebno s strani slovanskih poslancev izrazile so se tu različne želje in zahteve. S svoje strani bi pa izrekel željo, da naučna uprava pregleda te želje in zahteve in jih izpolni v kolikor so opravičene in temelje na pravici in zakonu, zlasti na državnih temeljnih zakonih.

S tem prehajam k željam in zahtevam svojega naroda, Hrvatov in Slovencev te državne polovice.

Že pri predlanski razpravi o proračunu, — tako pri centrali naučne uprave, kolikor pri naslovu „srednje in narodne šole“ — sem se oglasil za besedo, spregovorivši o šolskih odnošajih in šolskih stvarih glede na Hrvate in Slovence v planinskih deželah in v Primorski. Pri naslovu „srednje šole“ predložil sem tudi resolucijo, ki se je, zadostno podprta, izročila proračunskemu odseku. Veleoslavni proračunski odsek ni še storil nikakega sklepa v tem pogledu, ampak predlaga, da naj se poizveduje o nazadovanju gimnazij v Gorici in v Kopru ter potem sporoči o vspehu.

Kdor primeri mojo resolucijo s tem predlogom, videl bode na prvi pogled veliko razliko med predlogom in mojo resolucijo.

Odsekov predlog se ozira samo na nazadek na gimnaziji v Gorici, katerega sem obžaloval jaz, seveda v drugi obliki, minolega leta, in nazadek na gimnaziji v Kopru, katerega se jaz nisem niti doteknil in ki mi ni bil sploh niti znan.

O zahtevah Hrvatov in Slovencev odsekov predlog niti ne govori, na iste se sploh ne ozira.

Ob sebi je umevno, da se ne morem zadovoljiti s tem predlogom, ampak ostati moram pri svoji resoluciji, oziroma pri zahtevah, izraženih v njej. Prva in najpoglavitejša zahteva te resolucije je ta, da se srednje šolstvo v planinskih deželah in zlasti na Primorskem tako uredi, da zadobi tam bivajoče pleme Hrvatov in Slovencev sredstva za vzgojo in pouk v materinem jeziku.

V utemeljenje te zahteve treba prav za prav povedati le nastopno: Hrvati in Slovenci so državljani te polovice države, tudi zanje obstoje državni temeljni zakoni, oni izpolnjujejo svoje dolžnosti do države, in ker nimajo srednjih šol, kakor predpisujejo državni temeljni zakoni, dati jim je treba te šole. Tudi oni plačajo svoj del k avoti 5,750.000 gld., ki je proračunjena letos za srednje šolstvo. Toda jaz hočem še nekoliko pripomniti k temu kratkemu utemeljenju.

Najpoprej bodi mi dovoljeno dotakniti se nekega ugovora, katerega bi utegnili izreči v sedanjí éri. Ko se je izreklo zahtevanje, da naj bi se osnovala slovenske vzporednice v nekem mestu neke dežele, oglasili so se mnogi glasovi proti temu in sicer z ozirom na narodno posestno stanje.

Jeden teh gospodov je, rekel bi v jedni sapi, označil osnovo teh vzporednic kot motenje narodnega miru, in zahteval, da naj se v nekem drugem mestu iste dežele osnuje še jedna gimnazija. (Čujte!) Torej onim, ki imajo že marsikaj in mnogo, morda celo preveč, onim naj se da še več; tisti pa, ki nimajo ničesar, naj tudi v bodoče ničesar ne dobe, dasi bi morali oboji imeti jednake dolžnosti in uživati jednake pravice. (Tako je!)

Tak princip je v ostrem nasprotju z naravnimi pravicami in tudi z drž. osnovnimi zakoni in takega principa se naučna uprava ne sme držati, če hoče ohraniti podlago monarhije nepoškodovano. (Tako je!) Tudi napram Hrvatom in Slovincem v tej polovici naše države ne sme postopati po tem principu. Kakor sem že rekel, izpolnjujejo oni svoje dolžnosti in zato naj se jim tudi zagotove njihove pravice.

Dovoljeno mi bodi, reflektovati na nekatere besede naučnega ministra. Pozdravil sem in pozdravljam tudi sedaj z veseljem njegove besede, da naj bodo srednje šole in sploh vsa vzgoja tako urejena, da prestane v človeški družbi prevladajoči egoizam, da se bodo vzgajali značaji in utrjevala zavest dolžnosti. Prav nedostajanje značajnosti in čuta dolžnosti so nevarne bolezni na telesu človeške družbe. Morda je tudi res, da mora v navadnem življenju dolžnost biti pred pravico, kakor je rekel minister, dasi ima tudi v navadnem življenju dolžnost vedno pravico za posledico. V konstitucionalnem življenju pa so pravice in dolžnosti državljanov napram državi in upravi in pravice in dolžnosti državne uprave napram državljanom korelatni pojmi. (Tako je!) Dolžnosti državljanov napram državi in upravi so v neposredni zvezi s pravicami od strani državne uprave in ne stoje za njimi. In če izpolnjujejo državljani nasproti državni upravi svoje dolžnosti in so torej zadostili pravicam države, tako je tudi ta vezana storiti svojo dolžnost in s svoje strani zadostiti pravicam državljanov. (Tako je!) Dravljanji so dolžni dajati davke v denarju in v krvi. Državna uprava pa je dolžna, varovati življenje, imetje, svobodo itd. državljanov in vrh tega skrbeti tudi za njih materialne in duševne interese. Dolžna je pa tudi po drž. osnovnih zakonih dati Slovincem in Hrvatom srednje šole, v katerih bi se poučevali v njihovem jeziku. (Pritrjevanje.)

Slovenci in Hrvati izpolnjujejo že davno svoje dolžnosti napram državni upravi, ali že dolgo časa, že velikokrat desetletij, ne dobivajo svojih pravic. Tu se vidi, da je utrjevanje čuta dolžnosti res potrebno, in sicer pri državnih organih. (Tako je!) Tu mi bodi dovoljeno omeniti, da ni delati razločka med bolj in manj izobraženimi narodi, seosebno pa ne tam, kjer so narodi morda res manj izobraženi, a ne iz lastne krivde. Državna uprava ima celo dolžnost, da prav tam to nadomesti, kjer in kar je tekom desetletij zamudila.

Naj mi bodo še nekatere splošne opazke dovoljene.

LISTEK.

Na klopici pred hišo.

Črtica.

V majniku —

Divji kostanj je stal košat in mogočen. Klasi njegovega cvetja so se bujno dvigali iz zelenega njegovega zatišja in srkali žarke opoldanskega solca. Ali niso znali, da morajo potem izgubiti nežni cvet?

Dve ženski sta bili pred hišo, sestri, čeprav malo si podobni. Jedna, starejša, je bila ravnokar stopila na prag. Bila je to gospa Ana, dozorela lepota temnozarečnih očíj, polne rasti, črno lasa. Gospodovala je temu domu in sedaj zrla zamišljena v daljavo.

Mlajša sestra Vida je sedela na klopici, pletivo v naročju. Bilo je mlado dekletce, skoraj otrok, soditi po smebljajočih se njenih pogledih in kitah svetlokostanjeve barve.

Vida izpregovori.

„Povej mi, ljuba moja Ana, kako si napravila takrat, ko si se zaročila?“

„Takrat, ko sem se jaz zaročila?“

„Da, takrat. Kaj je rekel on, pa kaj si rekla ti?“

„Kaj? — Tega se nič več ne spomnim.“

„Ti, Ana, pa to moraš ti znati.“

„Vidka, ti si otročja, nazadnje vendar ne misliš na kako zaroko, ti, ti!“

„O ne, na to ne mislim. Meni se namreč zdi, da sem že — zaročena.“

„Kaj? Ti, Vida —“

„Sinoči je bilo, če je bilo. Govorila nisva ni-jedne besede. Samo —“

„No, kaj samo?“

„O, ti prav dobro veš, kaj mislim. Poslušaj: tako-le se je zgodilo. Sinoči po večerji, ko si ti igrala simo tamo po glasovirji — tvoj mož je pri tem v naslonjači skoraj zadremal bil — tedaj je prišel doktor vunkaj pred hišo. Jaz sem sedela prav tu na klopici in doktor je sedel poleg mene. Kaj je bilo potem, prav za prav ne vem, ali on me je objel okolo pasa.“

„In ti, Vida, si to dopustila?“

„Zakaj pa ne? Če bi se mi bilo naslanjati na trdi in mrzli zid, je bilo vendar boljše tako, ne?“

„Tako, to se sme? Pa govôri naprej!“

„Hipoma začutim njegovo lepo brado na svojem lici. Jaz sem zmirom mislila, da brada mora biti neka neprijetnega, a to ni bilo. Brada je bila tako mehka. In misli si, kar poljubil me je!“

„Kaj, poljubil te je?“

„Da. Potem sem ga pa jaz. Pa bila bi ga še

večkrat, ali prikazala se je služkinja s svetilnico in tedaj sva vstala in stopila k vama v sobo. Nisi opazila, kakó sva bila oba rudeča? Torej sva sedaj zaročena — ni res?“

„Pa praviš, da ni nobene besede rekel?“

„O, da. Ko je odhajal, stisnil mi je roko in zašepetal: „Jutri bodem govoril s tvojim svakom.“ Tikal me je, to je bilo vendar dovolj jasno.“

„Bomo videli, kaj moj mož poreče; saj mora biti vsak čas tu.“

„I seveda, če se ne motim, čula sem v daljavi že njegov voz.“

Gospa Ana je stopila nekoliko korakov pred hišo in pogledala proti cesti.

„Res je, že se pelje, a ne sam, tudi doktor je na vozu.“

„Vidiš — zaroka je bila. Oj, ljubi Bog, kako me je sram! Kar skrijem se!“

„Prepozno, prepozno! Sta že tukaj.“

Doktor je skočil z voza in pri tem je bil videti izpod svetlosive vrhnje suknje — črn frak. Ujudno se je priklonil, obraz se mu je žaril od veselja.

Vida je bila vstala. Pobešenih očíj se je igrala s trakovi svojega krila.

Gospa Ana in njen mož sta se spogledavala. Tedaj je bila res prej ta večer zaroka.

Tonetov.

Nekateri gospodje te visoke zbornice identifikujejo navadno kulturo z nemštvom ali pa z nemškim jezikom, in oktrojirajo slovanskim narodom zlasti pa Slovincem nemški jezik kot kulturni jezik. Toda, gospoda moja, kultura ni last posameznega roda ali posameznega naroda (Tako je!), ampak kultura je obča last in jeziki so le sredstvo za kulturo. (Jako res!)

Pri vsakem narodu zadoščajo že nekatere osebe, da širijo med narodom kulturo posredovanjem jezika, ki je pri vsakem narodu jedino sredstvo za dosego kulture, in če naj takozvani izobraženi krogi imajo še poseben kulturni jezik, potem naj Nemci nemškega jezika drugim narodom ne usiljujejo, ker s tem le sebi in svojemu jeziku škodujejo, zakaj vse, kar se komu usiljuje, obuja prej sovraštvo kakor ljubezen.

V konkretnem slučaju naj gospodje iz nemškega taborja nam Slovanom, v tem slučaju nam Slovincem in Hrvatom prepuste, kateri jezik si poleg svojega jezika hočemo izbrati za kulturni jezik v srednjih šolah; morda bo to nemški jezik, kakor je sedaj dejanski, ali izbiro bi morali nam prepustiti in se ne vtikati v naše reči.

Naj pojasnim srednješolske razmere v alpskih deželah in na Primorskem.

Na Kranjskem, kjer živi le malo odatotkov Nemcev, je poleg povsem nemške gimnazije in povsem nemške realke tudi več gimnazij, na katerih se v nižjih razredih poučuje deloma v slovenskem jeziku. Tudi na jedni gimnaziji na Štajerskem je tako.

Po moji sodbi ni to pravilno. Slovenski jezik bi moral biti v vseh razredih učni jezik, za nemški jezik bi se moralo določiti kolikor mogoče ur, a moral bi biti samo učni predmet. S tem, da slovenski jezik ni v vseh razredih učni jezik, s tem se oškoduje ta jezik in vse, kar je z njim v zvezi, zlasti pa izobrazba duha in značaja, a škoduje se tudi drugim predmetom.

Toda jaz se v to nečem utikati; če so s tem zadovoljni narod in njegovi zastopniki, potem naj tako ostane.

O Koroški je težko govoriti. Upam se samo izreči nadejo, da nastanejo tudi za teh 120.000 Slovencev v tej deželi kdaj boljši časi.

Glede Primorske moram reči, da je vendar kričeča krivica, če obstoji za 15.000 Nemcev, 294.000 Italijanov in 348.000 Hrvatov šest nemških gimnazij (Čujte! Čujte!) in tri italijanske, a ni jedna hrvatska ali slovenska višja ali nižja gimnazija, ni jedna višja ali nižja realka. (Čujte! Čujte!)

Glede Trsta je govoril že tovariš Nabergoj. V Trstu bi morala biti vsaj jedna slovenska srednja šola, in sicer ne samo z ozirom na Slovence v Tržaškem mestu in v okolici, ampak tudi z ozirom na 44.000 Slovencev v sosednjih delih Istre in na Slovence v sosednjih delih Goriške.

Kar se dostaje Gorice, moram pred vsem omeniti, da za obstanek ondodne višje gimnazije ni pravnega razloga, ker živi v tej deželi, kakor znano, le nekaj tisoč Nemcev. Dežela je sicer slovenska in, vtelevši Furlane, italijanska.

Z ozirom na ta dva naroda v deželi — ne v Gorici, kjer so Italijani v večini, ali gimnazije se ne ustanavljajo z ozirom na mesta, ampak z ozirom na deželo — morale bi tam biti slovenske in italijanske paralelke. V tem zmislu se je izrekel deželni zbor goriški zadnjič meseca februarja. V resoluciji, katero so slovenski in italijanski poslanci soglasno vzprejeli, se toži glede zanemarjanja slovenskega in italijanskega jezika, iz argumentacije predlagatelja dra. Venutija pa se da sklepati, da je tudi on mislil, naj bi se tam ustanovile slovenske in italijanske paralelke. V tem zmislu se je deželni zbor že o drugih prilikah izrekel.

V tem zmislu so se slovenski poslanci tudi letos izrekli v govorih in interpelacijah, tega mnenja sta tudi tu sedeča gospoda tovariša grof Alfred Coronini in dr. Gregorčič, to mnenje je že mnogo-krat izrekel prejšnji zastopnik goriških slovenskih kmetijskih občin dr. Tonkli, to mnenje je, kakor sem čul od tovarišev, katerim verjamem, izrekel tu v državnem zboru tudi njega ekselencija grof Franc Coronini, za kar se mu je, vrnivšemu se v Gorico, priredila ovacija. Ako bi se pa z jedne ali druge strani na katerikoli način ugovarjalo, da morda Italijani slovenskih in italijanskih paralelek nečejo, potem naj se vsaj uslišijo želje in zahteve Slovencev, kajti vse slovensko prebivalstvo Goriške, vsi slovenski deželni in državni poslanci so jedini, da se naj jim da slovenska srednja šola ali vsaj slovenske paralelke. Isterski Hrvati, katerih je 140.000,

žele, naj se v Pazinu ustanovi gimnazija s hrvatskim učnim jezikom. To željo izrekel sem posredno v svoji prej omenjeni lauski resoluciji, neposredno pa so jo izrekli gospodje poslanec dr. Laginja in tovariši v interpelaciji dne 30. novembra 1893. V zadnjem desetletju se je izrazila tudi v številnih peticijah isterskih občin in v raznih resolucijah hrvatskih in slovenskih poslancev isterskega deželnega zbora. Tudi moj mnogozaslužni prednik je to željo opetovano izrazil in centralna naučna uprava je bila pred kakimi desetimi leti že do tega prišla, da je deželnemu šolskemu oblastvu naročila, naj preskrbi kar treba, da se prvi razred otvori kot hrvatski razred; tedaj je bila namreč v Pazinu nemška gimnazija.

Deželno šolsko oblastvo porabljalo je vsa sredstva, naj so to že močje in reči, da bi se zmanjšalo število dijakov, in ko je skoro doseglo svoj smoter, reklo je ministertvu: Djakov je le malo, v Pazinu torej gimnazije sploh ni treba. In, res, gimnazija se je povsem opustila, hrvatska se ni ustanovila, pač pa čisto nemška v Pulju.

Zgodilo se je to v dobi, ko so se uničile ali hotele uničiti tudi druge gimnazije na Češkem, na Kranjskem in v Dalmaciji. Več teh gimnazij se je v novešem času zopet ustanovilo, ali pa niso še bile popolnoma uničene; gimnazija v Pazinu pričakuje svoje obnove, ali v drugačni obliki, kakor je bila prej, namreč kot gimnazija s hrvatskim učnim jezikom.

Isterski Hrvati imajo do nje pravico, ker izpolnjujejo svoje dolžnosti. Pri tej priliki pa hočem pominiti, kar sem že prej povedal, da namreč pri določitvi učnega jezika ne sme biti odločilnega upliva naroda prebivalcev mesta Pazina — teh je polovica italijanske, polovica hrvatske narodnosti — nego narodnost prebivalcev dežele. (Tako je!)

Nekaj tisoč Nemcev ima še svojo gimnazijo v Pulju, Italijani jo imajo v Kopru, ustanoviti bi torej bilo jedno za Hrvate, ki so v deželi v veliki večini. Pri tej priliki omenim še drugo željo isterskih Hrvatov, in sicer, naj se tistim, ki so zvršili gimnazijo v Reki, ne delajo težkote pri vzprejemu na kako civilizirano vseučilišče. Težkote se sicer ne delajo vedno, tu in tam se pa to vendar primeri; znan mi je eden slučaj iz letošnjega leta. V tem oziru bi ne bilo težko delati, prvič, ker je Reška gimnazija ravno tako organizovana, kakor vse civilizirane gimnazije, in drugič, ker so prebivalci kvarnerskih bregov že po legi nakazani na Reko. Se ve da bi bilo tudi obisk Zagrebskega vseučilišča dati popolnoma na prosto voljo, kakor je to danes tudi tovariš Biankini poudarjal.

Na gimnaziji v Pulju bi bilo hrvatski jezik vsaj kot učni predmet uvesti, da se morejo tisti, ki to gimnazijo obiskujejo, naučiti jezika dežele, tisti pa, ki jezika že nekoliko snajo, to znanje popolniti.

Dovoljujem si nekaj pripomniti glede drugega deželnega jezika na Primorskem.

Na gimnaziji v Kopru se poučuje hrvatski jezik kot drugi deželni jezik, na gimnaziji v Gorici pa slovenski jezik.

Po instrukcijah za pouk na gimnazijah se morajo izvestne skušaje vršiti v navzočnosti ravnatelja, matura pa pod vodstvom deželnega šolskega nadzornika ali pa njegovega namestnika.

Vprašam samo: Kaj naj dela ravnatelj oziroma deželni šolski nadzornik pri taki skušnji, če ne zna drugega deželnega jezika, ki je tudi obligaten učni predmet v posameznih razredih kakor pri maturi?

V Trstu je valed imenovanj novih profesorjev in sploh docentov že tako daleč prišlo, da ne bo, če le še jeden profesor zapusti gimnazijo, nikogar več, ki bi pri skušnjah iz slovenskega jezika mogel napraviti zapisnik, in bo le še jeden jedin Slovenec na gimnaziji, namreč vpraševalec.

Pri razpravi v proračunskem odseku se je slišal izrek, da strogo ni nikdar škodovala. Strogo, gospoda moja, je profesorjem in ravnatelju res dolžnost, ali ta strogo je le tedaj opravičena, če je odločba posledica sodb, katere so tekom celega šolskega leta izrekli vsi profesorji dotičnega razreda in če so sodb med letom pripravile dijaki na strogo pri maturi ali pri drugih skušnjah. Ali se je zadnja leta zlasti v Gorici s tako, po instrukcijah za pouk na gimnazijah opravičeno strogo postopalo, o tem naj drugi sodijo.

Lani sem to le omenil, da opozorim naučno upravo, in tudi letos se pri tem nečem dlje muditi. Opozorjam samo na sklep, storjen meseca februarja

v goriškem deželnem zboru, ko so se vsi poslanci obeh narodnostij soglasno, kakor pri malokateri priliki, izrekli za dotično resolucijo. Slovenski poslanec dr. Gregorčič tekmoval je z italijanskim poslancem dr. Venutijem, da bi se prišlo temu nedostatku v okom in vsi njuni tovariši so jim pritrjevali.

Končam. Če se bodo srednje šole za Hrvate in Slovence, ki so tudi državljani v tej polovici monarhije in ki izvršujejo svoje dolžnosti, tako uredile, kakor sem to označil lani v svoji resoluciji in v svojih govorih, in tudi danes, potem bo država storila napram Hrvatom in Slovincem svojo dolžnost, potem bodo ti dobili od državne uprave svojo pravico; potem se bodo gotovo tudi lažje vzgajali značaji in svojih dolžnosti zavedni močje, potem tudi egoizem ne bo tako silen, kakor je sedaj; potem bode tudi ustrezno potrebi naših dežel — kajti uradniki bodo potem zvali jezik prebivalstva — in ustrezno bo s tem tudi znanosti, za katero naj naučna uprava, kakor je rekel velečenjeni gospod poročevalec, stori vse, kar je mogoče. (Živahno odobravanje. — Govorniku se čestita.)

Gibanje koroških Slovencev.

(Peti občni zbor katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem dne 25. aprila.)

Letošnji občni zbor tega, za našo narodno stvar na Koroškem tako važnega in zaslužnega društva, o katerem se lahko reče, da je srce in glava narodnemu gibanju koroških Slovencev, vršil se je z ozirom na slavnostno otvoritev novega doma družbe sv. Mohorja v Celovci. Zbralo se je nanj nad 150 članov, a bilo bi jih prišlo še več, da ni čas za taka zborovanja z ozirom na gospodarska opravila neugoden.

Zborovanje je otvoril društveni predsednik g. G. Einspieler s primernim nagovorom, potem pa je poročal blagaj. g. Treiber o društvenem denarnem stanju, ki je prav ugodno. Društvo je namreč v minolem letu imelo 608 gld. 90 kr. dohodkov in 547 gld. 71 kr. stroškov. Isti gospod je tudi namesto odsotnega tajnika poročal o društvenem delovanju v minolem letu in to obširno in korenito. Društvo je storilo, kar je moglo, in reči se sme, da je storilo mnogo. Priredilo je pet shodov in to v Šmihelu, v Št. Janžu, v Dobrlivesi, v Št. Petru nad Velikovcem in v Št. Jakobu. Vsak teh shodov je imel pozitiven uspeh, vsak je utrdil ali obudil narodno zavest slovenskega prebivalstva v dotičnem kraju. Govornik je potem navajal, kako so se nekatere občine razdelile, da bi se preprečila ustanovitev slovenskih šol, izrekel mnenje, da koalicija ni dobra in da bi bila najboljša zveza katoliških narodov in strank ter konečno, pohvalno omenivši, da se je tudi nemška katoliška stranka na Koroškem začela gibati, predlagal, naj se tej stranki izreče zapužanje.

Ko je g. Legat naznanil, da so se uvedle nabiralne knjižnice za nabiranje letnine, in so se vpisali neki novi udje ter pobrali letni doneski, vršila se je volitev novega odbora in so bili izvoljeni vsi dosednji odborniki, le namestu g. Žaka voljen je bil tajnikom g. Ražun, kaplan v Celovci.

Vrstil so se potem razni poučni govori. Gosp. Kandut je govoril na dovtipen način o postopanju politične uprave napram koroškim Slovincem, o koaliciji in o narodni posesti ter z navduševalnimi besedami bodril zborovalce na čim večjo delavnost. G. Bayer je pojasnjeval in utemeljeval zahtevo, da bodi šola narodna in verska, podpiral pa ga je g. Skube rekši, da verske šole ne zahtevajo samo duhovniki, ampak ljudstvo. Jako vzpodbudno je govoril g. Lenc o gospodarskih razmerah, povdarjajoč, da se morajo Slovenci odtegniti tudi na gospodarskem polju nemškemu uplivu in si zagotoviti gospodarsko neodvisnost. Razlagal je pomen in stanje slovenskih posojilnic, zadrug in ljudske šole posebnost za kmetijski stan in opozarjal na nevarnosti, katere temu prete.

V zvezi s tem govorom je g. Legat pojasnjeval postopanje koroške kmetijske družbe, katere slovenski potovalni učitelj še naznaniti ne sme, kdaj in kje bo slovenski predaval. To se dela nalašč, da bi se potem moglo reči: Slovenskih govorov ni treba, saj ne pride nihče poslušat. Z ozirom na ravnanje kmetijske družbe je predlagal govornik resolucijo:

„Današnji 5. občni zbor „katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroš-

kem“ načelno sklone izdajanje strokovnega kmetijskega lista v slovenskem jeziku in si dovoljuje ob enem Njega ekselencijo gospoda ministra za kmetijstvo grofa Falkenhayna uljudno prositi, da blagovoli v ta namen dovoliti primerno podporo iz državnega zaklada.“

Ko so o tej stvari govorili še nekateri drugi zborovalci, vzprejela se je resolucija soglasno.

Društveni predsednik g. Einspieler je na to poročal o svojem delovanju v dež. zboru koroškem, zlasti glede usmiljenih sester, in predlagal primerno resolucijo, katera se je vzprejela. Gosp. Bayer je opozarjal na bližajoče se občinske volitve, g. Štih pa je utemeljeval resolucijo, v kateri se protestuje zoper sumničenje slovenske lojalnosti in izreka poslancema Einspielerju in Muriju zaupanje.

Po nekaterih krajših govorih glede organizacije in glede pevskega društva za celo Koroško, zaključil je predsednik gosp. Einspieler zborovanje opozarjajoč zborovalce, da koroški Slovenci nimajo od vlade ničesar pričakovati, da se morajo torej zanašati samo nase in si pomagati z lastno močjo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 2. maja.

Davčna reforma.

Finančni minister predložil je včeraj davčnemu odseku drž. zbora finančni načrt za davčno reformo in ga v daljšem govoru utemeljeval in pojasnjeval. Vlada hoče natančno določiti, za koliko naj se odneha pri realnih davkih. Ako se davčna reforma uveljavi dne 1. januarja 1896. l., popustilo se bo l. 1896. in 1897. pri realnih davkih: 10 odstotkov pri zemljiškem davku, pri hišnorazrednem davku in pri 26 $\frac{1}{2}$ odstotkov znašajoči domarini, pri takozvani razširjeni domarini pa 5 odstotkov. Pri dobitkovini, ki bo kontingenten davek, se bo za l. 1896. in 1897. odpustilo 20 odstotkov od tiste svote, katere bi po starih davčnih zakonih imeli plačati novoobdavčenci. Ta svota bo najbrž znašala 22 milijonov, odpustilo se bo torej 2.299.000 gld. — Glede davka od zaslužka hoče vlada tudi aktivitetne doklade obdavčenju pritegniti, z ozirom na to pa, da so doslej navadno podjetniki plačevali davek njihovih uradnikov, hoče davek podjetnikov nekoliko povečati. Glede personalnega davka rekel je minister, da bo imel ugoden uspeh. Vlada je hotela najprej 20 odstotkov tega davka odkazati tistim deželam, ki bi bile obljubile, da na ta davek ne nalože nobene naklade. Ker sta se pa češki in kranjski deželni zbor izrekli zoper to, hoče vlada odstopiti deželam alikvoten del od prebitka, narejenega po odstetem popustu pri realnih davkih. Če ostane tri milijone prebitka, razdelila se bo ta svota mej dežele seveda primeroma njihovim dajatvam. Tako je določeno za leti 1896. in 1897., potem pa se bodo definitivno znižali realni davki in tudi definitivno določil znesek, kateri se bode plačeval deželam iz tega davka. — Minister je končno izrekel željo, naj se posvetovanja o teh proposicijah čim prej začne, da bodo že meseca junija končana.

Hrvatska opozicija.

V soboto posvetoval se je zopet centralni komité obeh opozicijskih strank glede fuzije neodvisne narodne stranke in stranke prava. Program stranke je centralni komité povsem odobril, kakor ga je bil izdelal v to pooblaščen pododbor, toda glede imena tudi to pot ni bilo doseči jedinstva, pač pa so zastopniki obeh strank izjavili, da ostanejo na vsak način pri dogovorjenem programu. Faktična jedinstvo hrvatskih opozicijskih strank je torej zagotovljeno. Prihodnja seja komiteja bo dne 8. maja. — Mej sejo zbrali so se vseučilišniki pred redakcijo „Obzorjevo“, kjer se je vršila seja, in z živahnimi življenji na Starčevića, Kumičića in Franka demonstrirali za ime „stranka prava“, a se na prigovarjanje dra. Franka razšli.

Praznovanje prvega maja.

Doslej še ni mogoče presoditi, kako je izteklo letošnje praznovanje prvega maja. Splošno se je sodilo, da bo velečastno, vladni krogi pa so se tudi bali, da nastanejo celo izgrede, ker so delavci tam, kjer štrajkajo, za to psihološko razpoloženi. Na Dunaji bilo je 24 ljudskih shodov. Dva sta bila razpuščena. Ponekod so bile manjše praske in hrupne demonstracije, sicer pa je vse praznovanje teklo mirno. Popoldne ob 2. uri odkorakali so demonstrantje v Prater in se veselili do večera. Red se ni motil. — V Pragi ni bilo ne shodov ne vidnih demonstracij. Pač pa so delavci v raznih drugih krajih na Češkem praznovali dan jako slovesno. V Warnsdorfu je nastala rabuka mej delavci in orožniki, pri kateri je bil jeden delavec težko, jeden pa lahko ranjen. — Tudi v Krakovu in v Budimpešti so bile manjše demonstracije, a nesreča se ni primerila nobena.

Vnanje države.

Bolgarska kriza.

Z odstopom vojnega ministra Savova se je ministerska kriza sicer rešila, a še ne popolnoma.

Celo „Pol. Corr.“ javlja, da je bilo nasprotstvo v ministerstvu toliko, da je Stambulov ponudil Koburžanu demisijo celega ministerstva. Koburžan bi bil demisijo gotovo z veseljem vzprejel, da mu je to dovolil — Stambulov, ker se pa to ni zgodilo, moral je odsloviti vojnega ministra in na njegovo mesto postaviti Stambulovega pajdaša Petrova.

Francoska zbornica.

V predvčerajšnji seji poslanske zbornice francoske nastala je interesantna debata, ki jako karakteristično osvetljuje razmerje mej socialisti in krščanskimi socialisti. Socialist Jaurès jo je provociral v očitni namen, pokazati svetu, da mej pravimi socialisti in krščanskimi socialisti ni nikake zveze. Interpeloval je vlado, ali vé, da podpirata finančna aristokracija in duhovščina anarhistično gibanje. Dokaz za to mu je bila okolnost, da je policija našla pri anarhističnem farceurju Tournadreu vizitnice vojvodine d' Uzès, Rotachilda in drugih imenitnikov. To je Jaurès navajal kot dokaz svoje trditve, da podpirajo in pospešujejo kapitalisti, duhovniki in pristaši krščansko-socialne stranke anarhistična hudodelstva, da bi na ta način kompromitovali socializem in prouzročili reakcijo. Krščanski socialisti so si izposodili vse, s čimer utrjujejo avtoriteto cerkve, pri socialistih, ali socialisti se ne dajo preslepiti, in se bodo okoristili tudi prizadevanj klerikalcev. Pravosodni minister je zavrnil Fauresove fakične trditve kot nesresnične, vodja krščanskih socialistov, grof de Mun, pa je strastno napadal socializem, češ da je oče anarhizma. Ministerski predsednik je izjavil, da se vlada ne strinja niti z Jaurèsom niti z de Munom nego da hoče varovati dedščino velike revolucije, versko toleranco. Zbornica je bila s to izjavo zadovoljna.

Prvi maj v inozemstvu.

Podrobna poročila o praznovanju prvega maja nam še niso došla, naznanja se samo iz raznih krajev, da ta demonstracija ni bila nikjer popolna. Kako se je posrečil poskus ameriških proletarcev, takozvane Cox-ove armade, izzvele šele za nekaj dni. Nemški delavci niso prvega maja slavili, pač pa holandski, belgijski in deloma tudi francoski in italijanski. O kakih posebnih dogodbah se še nič ne sliši, samo iz Firenze se javlja, da na kolodvoru postaje Santa Croce eksplodirala dinamitna bomba v tistem trenutku, ko se je ustavil tam brzovlak. Eksplozija je prouzročila veliko materijelno škodo. Jeden železniški delavec je bil nevarno ranjen. Tako so anarhisti pozdravili in praznovali prvi maj.

Domače stvari.

— (Petindvajsetletnica akad. društva „Slovenije“.) V soboto zvečer, ko bodo Dunajski „Slovenijani“ s komerzom praznovali petindvajsetletnico društva, zberô se k prosti skupni večerji tudi nekdanji „Slovenijani“, bivajoči v Ljubljani, in sicer v posebni sobi hotela „pri Slonu“. Zaprošeni smo to objaviti v opombo tukajšnjim „Slovenijanom“, pa tudi vnanjim, kateri hoté v prijateljskem krogu oživiti akademične spomine.

— (Zopet šolski nadzornik za koroške Slovence?) Piše se nam s Koroškega: Niso še utihnile besede drž. poslanca g. dr. Ferjančiča, ki je pri debati v dispozicijskem fondu naslikal, kakšnega šolskega nadzornika so dobili koroški Slovenci v osebi Hugona Morota, že se govorilo, da je designiran za Celovško okolico neki g. Koschutnigg, učitelj v Medgorji, ki je nemara s tem obrnil blagohotno pozornost naše, ker je leta 1887. meseca avgusta v Seebacherjevi gostilni kričal: „Die Windischen sind Hunde!“ — Kdor sploh take besede izustiti more, tak nikakor ne sodi na mesto, kjer je taktnost in objektivnost prepotrebna, in mora biti to dovolj, da vplivni naši krogi onemogočijo to najnovejšo vakano srditih nasprotnikov slovenskega življa na Koroškem.

— (Dekliške meščanske šole v Ljubljani.) Kakor se nam poroča, odobrilo je naučno ministerstvo predlog tukajšnjega uršulinskega konventa, naj bi se samostanska privatna deklška šola preustrojila v dve ljudski in dve meščanski šoli, ter ob jednem odobrilo tudi učni načrt za vnanjo in notranjo meščansko šolo. Prvi razred meščanskih šol ima se aktivirati početkom bodočega šolskega leta ter bodeti v prihodnje imeli vnanja in notranja šola vsaka po pet razredov ljudske in po tri razrede meščanske šole. Voditeljica ljudskih šol bode M. Antonija Murgel, voditeljica meščanskih šol pa M. Kristina Pezdirc. Učni jezik obeh vnanjih šol bode slovenski, učni jezik notranje ljudske šole nemško-slovenski, notranje meščanske šole pa nemški. Na notranji meščanski šoli podučevala se bode slovensčina le za učenke slovenske narodnosti kot obližten predmet.

— (Varstvo živalij v Sloveniji.) Vled našega poziva poslal je g. Matija Rant, nadučitelj in šolski vodja v Dobrovi pri Ljubljani, g. dru. D.

Čechu, konsulu v Zagrebu, lep članek o varstvu vsakovrstnih živalij v Ljubljanski okolici.

— (Izlet trobentačev in telovadcev „Sokola“) Ljubljanskega, ki se zaradi neugodnega vremena doslej ni mogel vršiti, se je odložil za nedoločen čas, ker je za prihodnjo nedeljo naznanjenih že več društvenih izletov. Čas izleta se bode pravočasno naznanil.

— (Pevski večer) na čast novopristopivšim p. n. podpornim članom priredi pevsko društvo „Slavec“ v soboto, dne 5. majnika t. l. v vrtne salonu „Pri Zvezdi“. Odbor vabi na to zabavo vse čast. podpornike in prijatelje društva in pričakuje, da se zberejo na tem mnogo zabave obetajočem večeru vsi tisti, ki goje simpatije zanje. „Slavec“ si je res pridobil toliko zaslug za povzdigo petja in napreduje tako očividno, da zasluži najizdatnejšo podporo, v prvi vrsti številen obisk društvenih veselic.

— (Za „Narodni Dom“) v Ljubljani poslala sta uredništvu našega lista gg. Jeglič in Leskovic, trgovca v Ljubljani 100 kron. — Živila rodoljubna darovalca in njihni nasledniki!

— (Podpora domačemu obrtu.) V zmislu sklepa občinskega sveta dovolil je mestni magistrat Ljubljanski iz ustanove, določene za obiskovanje obrtne šole v Gradci, peterim tukajšnjim šiviljam in sicer: Ani Carli, Josipini Kocijančič, Amaliji Lipuš Pavli Petrovčič in Rozaliji Strniša podpore v ta namen, da se na tukajšnjem krojaško-obrtnem učilišču g. M. Kunca priuče prirobovanju.

— (Čevljarska zadruga Ljubljanska.) Pomočniški zbor čevljarske zadruge Ljubljanske imel je v ponedeljek svoj letošnji občni zbor. Predsednikom pomočniškega zbora bil je izvoljen čevljarski pomočnik g. Fran Kržan, namestnikom g. Ivan Aleš, v nadzorovalni odbor g. Makso Mittermaier in g. Josip Šimnovec, v odbor zadružne bolniške blagejne gg. Fran Kržan in Ivan Bajec in slednjič v razsodišče gg. Fran Kržan in Josip Šimnovec.

— (Mestna hranilnica Ljubljanska.) Meseca aprila t. l. uložilo je v mestno hranilnico Ljubljansko 567 strank 186.382 gld. 63 $\frac{1}{2}$ kr., 382 strank pa vzdignilo 149.898 gld. 80 kr.

— (Nemška temeljitost.) V Lipskem pričela je te dni izhajati osma izdaja znanega „Ritter's geographisch-statistisches Lexikon“, ki je kakor pravi naslov „popolnoma predelana, pomnožena in zboljšana“. Zagrebški listi konstatujejo, da se nahaja glede Zagreba, kateremu je posvečenih pod naslovom „Agram (Zagrab)“ celih 16 vrstic, polno napak. Mej drugimi stvarmi navaja se pravna akademija, katere že davno več ni, a o vseučilišču ne pove ta leksikon ničesar. Zato pa govori o ilirskem in nemškem gledališču, kateremu poslednjemu je v Zagrebu že pred več nego 30 leti odzvonilo. Ves članek je torej močno zastarel.

— (Dolenjski železnici.) Ker je proga do Novega Mesta že v toliko dodelana, da lahko vozijo vlaki po njej brez ovir, bodo odslej vozili vsak dan po trije vlaki na obeh progah. Od Ljubljane do Grosuplja se vlak odpelje skupno, v Grosuplju pa se razdeli v dva vlaka v Novo Mesto in v Kočevje. Istotako se bodeta združila iz Novega Mesta in iz Kočevja dobajajoča vlaka v jednega, ki bode vozil iz Grosuplja v Ljubljano. Do Novega Mesta oziroma do Straže bode vozil vlak kake štiri ure.

— (Nova železniška proga.) Trgovinsko ministerstvo je dalo generalnemu vodstvu avstrijskih železnic nalog, da izvrši tehniške študije in poizvedovanja in premeri terén za železniško progo iz Celovca preko Bistrice, ki bi se s progo Trbiž-Ljubljana vezala mej postajama Javornik in Lesce-Bled, od tam pa peljala skozi Bohinjsko in Račensko dolino in Sv. Lucijo do Gorice. V to svrhu se bode odposlalo potrebno število inženjerjev in pomožnih delavcev v kratkem na lice mesta.

— (V Kranji) bode jutri veselica, katero priredite podružnici sv. Cirila in Metoda. Zanimivi spored smo že priobčili in nadejamo se, da bode privabil tudi kaj Ljubljanskih rodoljubov v prijazno gorenjsko mesto.

— (Podaljšanje koncesije.) Deželna vlada je g. Franu Gregoriču v Krškem podaljšala za daljnih pet let dosedanje koncesijo za brod čez Krko pri Cerkljah in odobrila nastopni tarif za pristojbine: Za naložen dvovprežni voz 20 novč., za prazen 18 novč., za naložen jednovprežen voz 12 novč., in za prazen 10 novč., za komad gnane živine 3 novč., in za osobo 2 novč. Pri veliki vodi se zvišajo te pristojbine na 24 oziroma 20, 18, 15, 5 in 3 novč.

— (Nesreča.) V Jeseniških fužinah se je pripetila po neprevidnosti necega delavca v noči od nedelje na ponedeljek nesreča. Omenjeni delavec je namreč polival še tekočo žlindro z vodo, kar je strogo prepovedano. Vsled velike vročine naredil se je iz vode plin in nastala je silna eksplozija, da je letela razbeljena žlindra po vsem prostoru. Pet delavcev je poškodovanih, mej njimi Tomaž Rodé težko. Temu se je unela obleka in so ga nezvestnega ter hudo opečenega prenesli na njegov dom.

— (Čitalnica v Brežicah) priredi v nedeljo dne 6. t. m. veselico v prostorih hotela Klembas z XI. gledališko predstavo diletantov „Kje je meja?“, s koncertom in prosto zabavo. Pri veselici udarja prvič čitalniški tamburaški zbor. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina: oseba 50 kr., obitelj 1 gld. Prostovoljni darovi se hvaležno sprejemajo za stroške tamburaškega zbora.

— (Učiteljsko društvo za ormoški okraj) priredi v proslavo 25letnice šolskih zakonov majniški izlet v četrtek, dne 10. maja t. l. k sv. Bolfanku blizu Središča, s sledečim vporredom: Ob 1/2 10. uri v tamošnji novi šoli pozdrav in slavnostno zborovanje; ob 1/2 2. uri skupni obed in potem prosta zabava s petjem pri g. Štamparju. Obed stane za osebo 50 kr. Kdor se hoče obeda udeležiti, naj to do 6. maja t. l. naznani g. nadučitelju E. Slancu k sv. Bolfanku (Post St. Wolfgang bei Polstrau) ali pa društvenemu načelniku na Hum pri Ormoži. K tej slavnosti se uljudno vabijo vsi prijatelji šole in učiteljstva iz domačih in sosednjih krajev. — Odbor.

— (Novi šolski nadzorniki na Goriskem.) Naučni minister je za novo šestletno poslovanje imenoval provizornimi šolskimi nadzorniki: 1. za mesto Gorico gimn. profesorja Jos. Culota v Gorici; 2. za ljudske šole z italijanskim učnim jezikom v okraji Gradiška vadiškega učitelja Jos. Piha v Kopru; 3. za šolski okraj Sežanski učitelja M. Sinkoviča v Trstu; 4. za šole okolice Goriske in za ljudske šole s slov. učnim jezikom v okraji Gradiška profesorja na ženskem učiteljskem v Gorici, ces. svetica Fr. Vodopivca; 5. za šolski okraj Tolminski vodjo šoli v Kobaridu, direktorja Fr. Dominka.

— (Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Tolminu) priredi 6. dan t. m. ob 1/2 9. uri zvečer v dvorani g. Ivana Gabrščka svojo letno veselico s sledečim sporedom: 1.) Overture, Fr. v. Suppé, svira septet pod vodstvom g. nadučitelja J. Širca. 2.) Blagovestnikom S. Gregorčiča, deklamuje predsednica Jeka Devetak-ova. 3.) „Ne zveni mi“ zložil za mešani zbor K. Volarič. 4.) Slovanske narodne pesmi, svira septet. 5.) Šolski nadzornik, veseloigra v jednem dejanju Tiritkoviča. 6.) Daeva nam pripelji čar, zložil Feliks Stegnar za mešan zbor s sopran solom. 7.) Srečkanje, mej katerim svira septet. 8.) Prosta zabava. Vstopnina 30 kr. sedež 10 kr.

— (Podporno učiteljsko društvo v Sežani) ima letni občni zbor dne 10. t. m. ob 10. uri dopoldne, vzpored: 1.) Od 9.—10. ure petje. 2.) Poročilo o društvenem delovanju minulega leta. 3.) Poročilo o društvenem gmotnem stanju. 4.) Kako naj se nad. tečaji najprimerneje urede? por. g. M. Kante. 5.) Kako naj se reši vprašanje o šolskih vrtih? — por. g. Jos. Štrekelj. 6.) Rešitev poziva „Zaveze“ o ustanovitvi a) učiteljskega doma — ali b) konvikta za učiteljske sirote — ali c) učiteljskega doma združenega s konviktom por. g. J. Bano. 7.) Volitev novega odbora. 8.) Volitev poverjencev za prihodnji zbor „Zaveze“. 9.) Predlogi.

— (Delavsko podporno društvo v Trstu) imelo je 29. aprila svoj občni zbor. Predsedoval je g. M. Mandić, ki je povdarjal, da je društvo v minolih letih čedalje bolj nazadovalo, lani si pa zopet tako opomoglo, da je poravnalo vse dolgove in ima še nekaj dobička. Premoženje bolniškega zaklada je znašalo koncem 1893. leta 1307 gld. 53 kr., h kateri svoti je prišteti še dobiček v znesku 442 gld. 98 kr. Odbor je izbral izmed društvenikov 280 moških in 39 ženskih, vpisalo se je 190 moških in 37 ženskih članov in je torej bilo pri društvu 990 moških in 220 ženskih članov. — Predsednikom je bil zopet izvoljen gosp. M. Mandić.

— (Prvi majnik v Trstu) je potekel mirno in ni bilo nobenih posebnih izgedov. V večjih industrijalnih zavodih niti polovica delavcev ni prišla na delo, tako v Lloydovem arsenalu in v ladjedelnici pri sv. Roku. V „Stabilimento tecnico“ je izostalo kakih 200 delavcev. Istotako je bilo v neka-

terih manjših zavodih, kjer se sploh ni delalo. Zjutraj je bil v „boschetti“ delavski shod, katerega se je udeležilo kakih 200 oseb. Ko so se vračali v mesto, je policija zaprla pet razgrajalcev, istotako tri pri sv. Jakobu. Dež je lil ves dan.

— (K lanskim demonstracijam v Zadru.) Kakor poroča „Nar. list“, so bili oprošteni od zatožbe vsi Hrvatje, ki so bili obdolženi, da so povodom lanske Gunduličeve slavnosti v Zadru demonstrirali proti tamošnji občini.

— (Zadušnice.) Kakor poročajo razni hrvatski listi, so se dne 30. aprila brale v mnogih mestih zadušnice v spomin hrvatskih mučnikov bana Petra grofa Zrinjskega in Krsta Frankopana, ki sta bila pred 223 leti obglavljena v Dunajskem Novem Mestu. V Zagrebu se je udeležilo zadušnic mnogo odličnih narodnih zastopnikov, vseučiliška mladina s svojo zastavo in lepo število narodnega ženstva.

**Slovenci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!**

Razne vesti.

* (Slovanske novosti.) Mestni zastop v Belem Gradu prisodil je bil že pred nekaj časom prvo darilo za Kosovski spomenik srbskemu umetniku Gjoki Jovanoviću. Zda pa mu je dovolil 16.900 dinarov, da zgotovi model v četrtini prave velikosti spomenika. Umetnik bode izvršil delo v Parizu in bode model gotov v poldrugi letu. Potem pa se bode takoj pričelo izdelavati spomenik, čegar stroški so preračunjeni na 100.000 dinarjev. — Mestni svet Praški je izdal razglas glede imen mestnih ulic in prostorov, kateri obsega 9 odstavkov in določuje vse potrebno, posebno tudi to, da se morajo ta imena, kot lastna imena rabiti tudi v drugih jezikih. — Odsek društva „Jan Komensky“ v Petrogradu uspeva prav dobro in šteje že mnogo članov mej ruskim učiteljstvom, ki se v poslednjem času jako zanima za nauke Komenskega. Zadnje dni minulega meseca aprila imel je ta odsek svoj občni zbor. Mestni svet Petrograški bode na jesen ustanovil dva nova učna zavoda z imenom Komenskega.

* (V podzemski jami zaprti.) Iz Gradca se poroča, da je šlo v soboto 8 članov društva za preiskovanje podzemskih jam na Štajerskem, mej njimi predsednik g. Fasching, k znani jami „Lugloch“ pri Semriachu v Graškem okraji, da preiščejo to jamo. Dospeli so ponoči in šli drugo jutro v jamo, ki ima dva vhoda. Pri obeh vhodih tečeta v jamo mala potoka, ki se potem združita v malo jezerce. Pot v gorenjo jamo pa je jako težavna in treba je po vodi lezti naprej skozi sotesko, tako da samo glava, ki se dotika stene, ostane nad vodo. Tako so storili tudi omenjeni preiskovalci jam. Mej tem, ko so bili v gornji jami, je pa voda vsled deževja narasla v toliko, da niso mogli več nazaj. Zaprti so toraj v gornji jami in je njih položaj kritičen, akopram ni nevarnosti, da bi voda prodrla v višje ležečo jamo, ki ima tudi zraka dovolj. A živeža nimajo zaprti s saboj mnogo in se od nikoder ne more do njih. Ognjegasci iz Semriacha in oddelek Graških gasilcev se trudijo, da bi odpeljali vodo na drugo stran in prišli do zaprtih, a dozdaj je bilo njih delo brezuspešno. Hotelo se je poskusiti razstreliti drug vhod do jame, kar bi trajalo nekaj dni, a tehniki so bili proti temu. V ponedeljek se je vrgel v vodo zaboj z živili, a ne ve se, so ga li dobili v jami zaprti. Ker voda še vedno narašča, je nevarnost za zaprte velika in ni moči nadaljevati rešilnih del.

* (Nemčija in Francija.) Skoro ob istem času podpisavala sta se poslednje dni 3%no posojilo nemške države v znesku 168 milijonov mark in 2 1/2%no posojilo mesta Pariza v znesku 200 milijonov frankov. Nemško posojilo se je, kakor je povedalo oficijelno poročilo, jedenkrat prekoračilo ali podvojeno podpisalo, za Pariško posojilo pa je bilo priglašanih 17 milijard frankov. Ker se je priglasilo morala priložiti 10%na jamščina, se je tem povodom deponovala 1 milijarda in 700 milijonov frankov. Te številke govore pač najbolj jasno za gospodarsko moč obeh držav, oziroma za razloček mej njima.

* (Z neprestreljivim oklopom.) ki ga je izumil krojač Dowe, so se vršili te dni v Berlinu novi poskusi, katerih se je udeležilo večje število častnikov vojnega ministerstva in generalnega štaba, mej njimi tudi predsednik komisije za preskušanje pušk. Dva vojaka sta streljala 14 krat na oklop iz daljave desetih korakov, ne da bi bila le jedna krogla prebila zadnjo stran oklopa.

Brzjavke.

Dunaj 2. maja. V včerajšnji seji poslanske zbornice rešila se je najprej predloga glede podržavljenja Tržaških skladišč. Za predlogo so govorili poslanci Petz, Burgstaller,

Stalitz in trgovinski minister Wurmbbrand, proti predlogi Mladočeh dr. Kaizl. Zbornica je predlogo odobrila. Potem se je začela generalna debata o proračunu finančnega ministerstva. Poslanec Promber je urgiral regulacijo uradniških plač. Za proračun govoril je še posl. Stefanowicz, proti pa poslanci Formanek, Biankini in dr. Schlesinger.

Dunaj 2. maja. V današnji proračunski debati je pri finančnem etatu govoril tirolski poslanec baron Dipauli in dokazoval, da vedno zviševanje državnih bremen mora direktno privedi do zmage socialstov.

Dunaj 2. maja. V poslanski zbornici naznanil je minister Bacquehem na Bulatovo interpelacijo glede ukora, kateri je dal dalmatinski namestnik bralnemu društvu v Spletu zaradi proslave zedinjenja hrvatske opozicije, da je vlada ustrezaje pritožbi ukor revocirala.

Dunaj 2. maja. V pododsek za nove davčne predloge je izvoljen tudi posl. Robič.

Dunaj 2. maja. V poljskem klubu poslanske zbornice je posl. Kopycinski stavil predlog, naj parlamentarna komisija nasvetuje sredstva, da Poljaki v Šleziji zadobe jednako-pravnost.

Dunaj 2. maja. Finančni minister Plener bo jutri v konservativnem, v petek v poljskem in v soboto v levičarskem klubu pojasnjeval valutne predloge.

Dunaj 2. maja. Velikanska množica delavcev zbrala se je pred parlamentom kliče: Doli s koalicijo! Doli s parlamentom! Slava osemurnemu delavniku!

Gradec 2. maja. V Gradci bila včeraj večja rabuka mej delavci in redarji. Ranjenih je bilo več delavcev in deset redarjev.

Praga 2. maja. Sinoči bili v Warnsdorfu veliki izgredi. Več oseb je bilo ranjenih. Češkega delavca zabodel je orožnik tako, da je danes umrl.

Lvov 2. maja. Včeraj je bil ljut boj s štrajkujočimi zidarskimi delavci, kateri so podirali odre pri stavbah. Veliko je ranjencev, ker je vojaštvo z orožjem v roci vmes poseglo.

Zagreb 2. maja. Preiskava zaradi roparskega napada na ravnatelja ogerske zaloge soli, Schwarza, je dognala, da je bil rop, pri katerem se je odneslo 20.000 gld., fingiran. Mnogo oseb je kompromitovanih.

Beligrad 2. maja. Napovedano potovanje kralja Aleksandra v inozemstvo in imenovanje Milana regentom se oficijozno demantuje.

Rim 2. maja. Glavni dobitki 15.000 lir italijanskih srečk rudečega križa je zadet na serijo 9731, številko 15.

Berolin 2. maja. Protisemitski poslanec Ahlwardt je bil danes zaradi razžaljenja uradništva obsojen na trimesečni zapor.

Washington 2. maja. 400 delavcev brez posla zbralo se je pred kapitolom. Redarji so jim brezuspešno branili ustop in na posled nanje streljali.

Narodno-gospodarske stvari.

— Mestna hranilnica v Kranji, ki je pričela poslovati dne 6. julija minulega leta, je razposlala nedavno svoj I. računski zaključek za upravno dobo od dne 6. julija do dne 31. decembra l. 1893. Denarno gibanje je bilo koj v prvem polletju ugodno. Skupnega prometa je imela hranilnica v tej dobi 156 316 gld. 96 kr. Na hranilnih vlogah je bilo na 232 kajizic izročeni 58.969 gld. 83 kr., od katerih se je vzdigalo 1630 gld. 18 kr. Koncem leta 1893 znašale so vloge s prištetiimi obrestmi 57.869 gld. 22 kr. Prošenj za hipotekna posojila je bilo vloženih v tej dobi 56 za naprošeno skupno vsoto 46.678 gld. 50 kr., dovolilo se je posojil za 35.122 gld. 50 kr. likvidovalo in izplačalo pa se jih je do konca 1893 leta za 9.402 gld. 50 kr. Pri zanesljivih denarnih zavodih se je naložila ostala vsota 48.409 gld. 11 kr. na ugoden način. Uradni stroški so veled varčnega ravnanja znašali za polletno dobo le 153 gld. 59 kr., torej je imela navzlic ustanovnim stroškom že koncem prvega polletja svojega poslovanja Kranjska mestna hranilnica čistega dobička 11 gld. 83 kr. — Uradni dan je vsak četrtek od 10—12. ure dopoldne, denarne vloge, doposlane v pisanih se pa vzprejemajo vsak dan. Hranilne vloge se obrestujejo po 4%, posojila na hipoteke se dajejo na 5%, in na amortizovanje v 36letni ali krajši dobi.

Umrli so v Ljubljani:

28. aprila: Dr. Friderik Zupan, odvet. kand., 29 let.
Knafove ulice št. 5.
30. aprila: Rudolf Franica, strojarjeva hči, 4½ let.
Sv. Petra cesta št. 70. — Saunik Ivana, prodajalca hči, 8
mescev, Streliške ulice št. 11.
V deželni bolnici:
26. aprila: Keržnik Jakob, dninar, 24 let. — Ger-
dina Matevž, ubožec, 70 let.
27. aprila: Zaleta Ivan, dninar, 28 let.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
1. maja	7. zjutraj 2. popol. 9. zvečer	728 6 mm. 730 1 mm. 732 8 mm.	10° 0' C 12° 8' C 10° 0' C	sl. vzh. sl. vzh. sl. vzh.	dež. obl. dež.	13 30 mm dežja.

Srednja temperatura 10° 9', za 0° 4' nad normalom.

Dunajska borza

dné 2 maja t. l.

Skupni državni dolg v notah	98	gld.	55	kr.
Skupni državni dolg v srebru	98	"	40	"
Avstrijska zlata renta	120	"	15	"
Avstrijska krona renta 4%	97	"	90	"
Ogerska zlata renta 4%	119	"	15	"
Ogerska krona renta 4%	95	"	10	"
Avstro-ogerske bančne delnice	939	"	—	"
Kreditne delnice	353	"	40	"
London vista	124	"	90	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61	"	15	"
20 mark	12	"	23	"
20 frankov	9	"	92½	"
Italijanski bankovci	44	"	30	"
C. kr. cekini	5	"	90	"

Dné 1. maja t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	147	gld.	50	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	197	"	50	"
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	126	"	50	"
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	123	"	20	"
Kreditne srečke po 100 gld.	195	"	—	"
Ljubljanske srečke	23	"	25	"
Rudolfove srečke po 10 gld.	22	"	50	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	150	"	75	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	287	"	—	"
Papirnat rubelj	1	"	83	"

Službo

poštne odpraviteljice

išče gospodična z dobrimi spričevaji. — Kje, pove
upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (484—2)

Velika delavnica

s stanovanjem ali brez njega (471—2)

se odda v najem s 1. avgustom v
Kravji dolini hiš. šte. 2.

Prodaja vina.

300 hektolitrov

črnega terana in belega
namiznega vina

od 12 do 16 kr. liter je na prodaj.

Za pristnost in točno postrežbo se jamči.

(493—1) Fran Bentivoglio
vinogradar št. 603 Dignano — Istra.

Po nedosežno nizki ceni
se dobé

jako lepi

in dobri rouleauxi (za-
stirala za okna) v slo-
večem etablissementu
pohištva Iv. Baar-a na-
slednika, Dunaj, IX.,
Währingerstrasse 26.
Mnogoštevilna priznanja.

(253—21)

Privatni uradnik

zmožen vsakojakega odvetniškega in notarskega uradova-
nja v slovenskem in nemškem jeziku ter izurjen v sloven-
ski in nemški stenografiji, išče tem zmožnostim pri-
merne službe. Nastop 1. julija t. l. — Ponudbe naj
se pošljejo upravnistvu „Slov. Naroda“ pod „zmožnost
in spretnost“. (495—1)

Na prodaj za kovače:

Vreteno za kladivo (norca) dolg 480 metrov, še
v prav dobrem stanju. Nov meh na 4 ogle, širok 48 pal-
cev. Meh na 4 ogle, z dvojnimi vspehom, širok 34 palcev.
Nov meh, okrogel, z dvojnimi vspehom, širok 36 palcev.
Potem orodje za kladivo in več drugega kova-
škega orodja se zaradi odpovedi te obrti prodaja po
prav niski ceni. — Več se poizve pri Jožetu
Dornik-u v Trbiču na Gorenjskem. (492—1)

Fran Stare

sobni slikar

v Ljubljani, Breg h. št. 20

priporoča se v izvrševanje vseh

v dekoracijsko in slikarsko
stroko spadajočih del

z zagotovilom ukusnomodernega dela proti
zmerni ceni. (491—1)

Pri

Potočinovih na Zidanem mostu
je na prodaj več
naravnega novega in starega
vina.

Pokuša se vino lahko ta teden. Pisane po-
nudbe naj se pošljejo na: dr. Srebre-ta v Bre-
žicah ali dr. Slanc-a v Novem Mestu.

Isto tam je tudi na prodaj (494—1)

par težkih pincgav-
skih konj, več krav
in jedna kočija.

Tinct. capsici compos.

(PAIN-EXPELLER)

pripraven v Richtrovi lékárni v Praze,
všeobecně známý, bolesti utišující
domácí lék k mazání, jest na
skladě ve většině lékáren, láhev po
1 a 20 kr., 70 a 40 kr. — Při kupo-
vání třeba se míti dobře na pozoru
a přijmouti jen láhev s ochran-
nou známkou „ketvon“ jakožto
pravé. Ústřední zasylatelství:
Richtrova lékárna „U zlatého lva“ v Praze.

(145—19)

Zahteva naj se povsod:

(158—13)

Doering-ovo milo

najboljše milo svetá!

Generalno zastopstvo: A. MOTSCH & Co., Dunaj, I., Lugeck Nr. 3.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. maja 1894.

Nastopno omenjeni prihajali in odhajalni časi označeni so v
srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljub-
ljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmun-
den, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Lino, Budejovice,
Plzeň, Marijine varo, Eger, Karlovo varo, Francovo varo, Prago,
Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 7 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje (v Rudolfovo od dneva
otvorjenja prometa).
Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Dunaj
via Amstetten.
Ob 11. uri 11 min. dopoldne mešani vlak v Kočevje (v Rudolfovo
od dneva otvorjenja prometa).
Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak,
Cellovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Dunaj
via Amstetten.
Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec,
Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell
na jezeru, Inmost, Bregnice, Curih, Geneve, Pariz, Steyr, Lino, Gmun-
den, Ischl, Budejovice, Plzeň, Marijine varo, Eger, Francovo varo,
Karlovo varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Kočevje (v Rudolfovo od dneva
otvorjenja prometa).

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 53 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lip-
sje, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov,
Plznja, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Gmundena, Ischla, Aus-
seca, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka,
Franzensfeste, Trbiža.
Ob 8. uri 6 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja (iz Rudolfovega sto-
prav od dneva, ko bode promet odprt).
Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten,
Lipsje, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih
varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve,
Curih, Bregnice, Inmosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega,
Celovca, Lince, Pontabla, Trbiža.
Ob 12. uri 44 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja (iz Rudolfovega
stoprav od dneva, ko bode promet odprt).
Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selthal,
Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.
Ob 8. uri 34 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja (iz Rudolfovega sto-
prav od dneva, ko bode promet odprt).
Ob 9. uri 21 min. zvečer osebni vlak z Dunaja preko Amstetena in
Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.
" 2. " 05 " popoldne " "
" 6. " 50 " zvečer " "
" 10. " 10 " zvečer " " (slednji vlak le ob nedeljah
in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika. (4—98)
" 11. " 15 " dopoldne " "
" 6. " 30 " zvečer " "
" 9. " 55 " zvečer " " (slednji vlak le ob nedeljah
in praznikih.)

Hiša v Ljubljani

v kateri je stara, dobro obiskana gostilna in ki
ima na jedni strani vhoda tudi prostor za pro-
dajalnico, se radi preselitve pod ugodnimi
pogoji prodá. — Več se izve pri upravnistvu
„Slovenskega Naroda“. (463—3)

Direktne naročbe elegantnega

Liberškega suknenege blaga

za cele obleke po nizki ceni. Čisto volneni chevot
in gredasane tkanine (Kammgarne). Cela obleka za go-
spode gld. 6.70. Vzorce se pošiljajo, če se nam pošlje
znanka za 5 kr. Fran Rehwald sinovi, zaloga sukn-
nega blaga v Liberci (Reichenberg), Češko. (369—13)

Na najnovejši in najboljši način

umetno

(694—84)

zobe in zobovja

nastavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombo-
vanja in vse zobne operacije, — odstranjuje
zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

Ostanki

sukna

najmodernejše blago za

pomlad in jesen 1894

za celo obleko samo za gld. 3—

za črno salonsko obleko 7—

za vrhno suknjo 4—

za obleko, ki se dá prati 2-75

za hlače iz gredasane

tkanine 3—

za piquet-telovnik —40

tudi najfinije vrste

sukna močnejše kakovosti,

poletnega ledna, trikota in

rogzovega platna

nedosežno ceneno.

Pošilja se

proti povzetju ali pa če se poprej
pošlje denar.

Jamstvo:

Povračilo kupnine, če komu kaj
ne bi ugajalo.

Vzroci: (144—12)

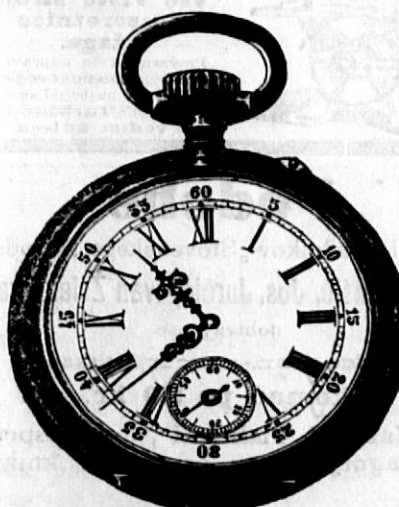
Zastonj in poštnine prosto.

D. Wassertrilling

trgovec s suknom

Boskowitz blizu Brna.

Tisec priznalic.

Primerna darila

za Binkošti in sv. birmo

po znatno znižanih cenah kakor o pri-
liki kake razprodaje.

Podpisaneec priporoča svojo bogato za-
logo vsakovrstnih novih zlatih, srebrnih,
niklovih

ur in verižic

dalje veliko izbero najnovejše vrste uha-
nov, prstanov in zapestnic in
drugih v njegovo stroko spadajočih stvari.

Uljudno vabeč na mnogobrojno obiskovanje pri-
poroča se s spoštovanjem (120—15)

Fran Čuden

urar in lastnik trgovine s zlatino na
Glavnem trgu nasproti mestni hiši.

Zahvala in priporočilo.

Ker prevzamem

z dnem 5. majem t. l.

tukajšnje

kazinsko restavracijo

štejem si v prijetno dolžnost, za meni mojim mnogoletnim poslovanjem v hotelu „pri Maliču“ izkazano zaupanje izrekat svojo najboljšo zahvalo, s katero združujem najudanejšo prošnjo, da bi me slavno p. n. občinstvo blagoizvolilo tudi v novem lokalu počastiti s cenjenim svojim obiskom ter zagotavljam, da si bom prizadeval, da si z najskrbnejšo postrežbo, z najboljšimi jedili in pijačami, kakor tudi z zmernimi cenami ohranim blagonaklonjenost p. n. gospodov gostov.

Točilo se bode mej drugim priljubljeno Reininghauser-jevo marono pivo, tež glico 20 kr. liter, kakor tudi sveže polneno v patentovane steklenice. Če se vzame 10 steklenic, se bode dostavljalo brez daljnih stroškov v hišo.

Z velespoštovanjem

Henrik Höselmayer

restavrat.

(480-2)

Pristno Brnsko sukneno blago

za spomladno in poletno sezono 1894.

Jeden kupon 3.10 metra
dolga, za popolno gospod-
sko obleko (suknje,
hlače in telovnik) stane
samo

gld. 4.80 iz dobre
gld. 6.— iz boljše
gld. 7.75 iz fine
gld. 9.— iz finejše
gld. 10.50 iz najfinejše

pristne
ovčje
volne.

Kupon za črno salonsko obleko gld. 10.—, kakor tudi blago za vrhne suknje, loden za turiste, črni peruvienne in dosking, za državne uradnike, najfinejše gredašane tkanine itd. razpošilja po tovarniških cenah kot rečna in solidna najbolje znana tovarniška zaloga suknene blaga

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorec zastoj in frankovano. — Garantuje se za to, da odgovarja pošiljka popolnoma vzorcem.

Na uvaženje! P. n. občinstvo se zlasti opozarja na to, da je blago, če se naroča direktno, znatno ceneje, nego če se isto naroča po agentih. Tvrda Siegel-Imhof v Brnu razpošilja vse blago po pravih tovarniških cenah, ne da bi zaračunjala sleparskega „krojaškega popusta“, ki toli oškoduje zasebnih naročiteljev. (181-12)

Od 1. junija in od 1. septembra tarif za stanovanja znižan za 25 odstotkov.

Zdravilišče

KRAPINA-TOPLICE

na Hrvatskem

(409-5)

od postaje Zagorske železnice „Zabok-Krapina-Toplice“ oddaljeno vožno uro, otvoreno je od 1. aprila do konca oktobra. Toplice imajo temperaturo 30-35° R. ter izvrstno delujejo pri protinu, mišični in sklepni skrneli in pri boleznih, ki so nje posledice, pri bolečinah v kolku, pri živčnih, polnih boleznih in takih vsled zadobljenih ran, pri kronični Brightovi bolezni, pri otrpnenji, pri kronični vnetici maternice, pri eksudatih v peritonealni vezni tkani in itd. Velike basinske, polne, separirane kopalne kopelji in kopelji v marmornatih banjah; izvrstno urejene znojne kopelji (sudariji); masaža, elektrika, švedska zdravilna gimnastika. — Udobna stanovanja, dobre in cenene restavracije, stalna zdravilska godba, ki jo priskrbi godba c. in kr. pešpolka nadvojvoda Leopold št. 53, obširna senenata sprehajališča itd. Od 1. maja dalje vsak dan promet s poštanim omnibusom do Zaboka in Poltana. Zdraviliščni zdravnik dr. Pavel pl. Orešković. Brošure v vseh knjigarnah. Prospekte pošilja in pojasnila daje

ravnateljstvo zdravilišča.

Grof Géza Esterházy'jeva
Cognac tvorniško delniška družba
v Budimpešti, Aeußere Waitznerstrasse 23.

Polno vplačana delniška glav-
nica 640.000 kron.

Esterházy-Cognac

se proizvaja iz čistega naravnega vina po
francoski metodi. (439-3)

Naši aparati za destilovanje lahko podelajo na leto
1 milijon 752 tisoč litrov vina.

Esterházy-Cognac

se priporoča od zdravniških avtoritet ne samo kot ugodna
pijača, nego tudi kot nujno sredstvo proti malo-
krvnosti, kataru črev in želodca, za okrovalce,
zlasti pa se priporoča najbolje proti

influenca.

Dobiva se v Ljubljani pri M. Kastnerju, V. Schifferju, Iv. Perdanu, J. Klauerju, Alojziju Lenčaku, J. Voltmannu, Herm. Oswaldu, J. Kavbetu, Henr. Höselmayru.

Mala oznanila.

Pod Trančo št. 2.
Veliko zalogo
Klobukov
priporoča
J. Soklič.
Gledališke ulice št. 6.

M. RANTH
(Viktor Ranth) (27)
Ljubljana, Marijin trg 1
priporoča veliko zalogo oprem za kro-
jače in čevljarje, beloprtenega blaga in
podvlek, bombaža in ovčje volne, preje
za vezanje, pletenje, šivanje in kavli-
čanje, tkanega in nogovičarskega blaga,
predpasnikov, živetkov in rokavic, po-
zamentirkega in drobnega blaga, tra-
kov, čipk in petljanj, čipkastih zaves in
preprog, umetelnih cvetk in njih delov.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval (38)
lastnega izdelka za dame, gospode in
otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila izvršujejo se točno
in po nizki ceni. Vse mere se shranju-
jejo in zaznamujejo. Pri zunanjih na-
ročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Ustanov-
ljeno leta
J. J. NAGLAS 1847.
tovarna pohištva
v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in
Gospodske ulice (Knežji dvorec).
Zaloga najednostavnejša in najfinejša le-
senega in oblaženega pohištva, zreal,
strugarskega in pozlatskega blaga, po-
hištvene robe, zavés, odelj, preprog, za-
stiral na valjcih, polknov (žaluzij). Otro-
ški vozički, železna in vrtna oprava, ne-
pregorne blagajnice. (35)

Restavracija „Pri Zvezdi“
cesarja Josipa trg.
Velik zračni vrt, stekleni salon
in kegljišče.
Priznana izvrstne jedi in pijače
in skupno obedovanje.
(22) **F. Ferlinc, restavrat.**

Josip Reich (23)
Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4
priporoča čast. občinstvu dobro urejeno
kemično spiralnico
v kateri se razparane in nerazparane
moške in ženske obleke lepo očedijo.
Pregrinjala vsprejmo se za pranje in
črnu v pobarvanje. V barvariji vspre-
jema se svilnate, bombažno in mešano
blago. Barva se v najnovejših modah.

(17)
HENRIK KENDA
v Ljubljani.
Najbogatejša
zaloga za šivilje.
(34)

Brata Eberl
Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Slikarja napisov,
stavbinska in pohištvena slikarja.
Tovarna za oljnate barve, lak
in pokost. (20)
Glavni zastop Bartholi-jevega ori-
ginalnega karbolineja. Maščoba
za konjska kopita in usnje.

Uran & Večaj
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporočata p. n. čast. občinstvu svojo
veliko zalogo vsakovrstnih
pečij in glinastih snovij
kakor tudi
štedilnikov
in vseh v to stroko spadajočih del po
nizkih cenah. (31)

G. Tönnies
v Ljubljani.
Tovarna za stroje,
železo in kovino-
livalno.
Izdeluje kot posebnost:
vse vrste strojev
za lesoreznic in
žage. (21)
Prevzame celo naprave in
oskrbuje parne stroje in
kotle po najboljši sestavi,
slučajno turbine in
vodna kolesa.

Maksimilijan Patat-ova naslednika
F. Merala & Boneš
v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32,
ali pa sv. Petra nasip št. 27
priporočata se p. n. občinstvu za ženske
in moške obleke, razparane in cele, iste
se lepo očedijo; vzprejemata vsako-
vrstna pregrinjala, svilnate robe in tra-
kove za pranje in pobarvanje, ka-
kor tudi avilnate, bombažno in mešano
blago vseh barv. Obleka se čisti, pere
in barva hitro, dobro in po nizki ceni.

J. Hafner-jeva pivarna
Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.
Zaloga Vrhniškega piva.
Priznana izvrstna restavracija z veliko
dvorano za koncerte itd. in lepim
vrtom. (36)
— Kegljšče je na razpolago. —
Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Zajamčeno pristni kranjski
brinjevec
liter po gld. 1.20 in
medenovec
liter po gld. 1.—, ki ga priporočajo zdrav-
niki, pri (216)
Oroslav Dolencu
trgovina z voščeno in medom
Ljubljana, Gledališke ulice 10.

Podobe
umrlih urednikov „Slovenskega Naroda“
(Ant. Tomšič, Jos. Jurčič, Ivan Železnikar)
dobivajo se
na karton-papirji tiskane
komad po 20 kr.
v „Narodni Tiskarni“, pri gospodu
A. Zagorjan-u in pri drugih knjigo-
tržcih.

J. Kunčič
priporoča p. n. občinstvu svojo
izdelovalnico soda-vode
Ljubljana, Sv. Petra cesta 5
(„Pri avstrijskem cesarju“)
z opomnjo, da rabi vodo iz mest-
nega vodovoda, a v svoji
filijali v Lescah
rabi vodo iz tekočega studenca
nad cesto proti Bledu. 64)
Zunanja naročila izvrše se točno.

Čast mi je naznanjati, da sem pre-
vzela po smrti mojega moža Frana Toni
kovaško obrt
katero bom nadaljevala, ter se pripo-
ročam za vsa v to stroko spadajoča dela
po nizkih cenah, zlasti za nove podkove.
Dobro delo in točna postrežba.
Z velespoštovanjem (37)
Ivanka Toni
v Kravji dolini št. 2.